

VYUŽÍVÁNÍ ÚČETNÍCH INFORMACÍ STÁTU

13. 11. 2025, Praha

Výsledky společného projektu NKÚ a FFÚ VŠE v Praze

David Procházka, katedra finančního účetnictví a auditingu

Luboš Rokos, odbor finančního auditu NKÚ

Obsah

1. **Cíl projektu** (Procházka)
2. **Metodologie řešení a výstupy** (Procházka)
3. **Hlavní výsledky projektu** (Rokos)
4. **Doporučení** (Rokos)
5. **Otázky & diskuze** (Procházka & Rokos)

1

CÍL PROJEKTU

Cíl projektu

Účetnictví je základním informačním nástrojem pro ekonomická rozhodování uživatelů

Reforma účetnictví státu směrem k posílení aktuálního účetnictví zvýšila potenciál pro kvalitní rozhodování

Cílem projektu je zmapovat, kdo jsou uživatelé účetních informací státu, o jaké informace se primárně zajímají a jak je využívají

Závěry a doporučení jako nezávislá zpětná vazba pro regulátora účetnictví & základ pro navazující diskuze v národním i mezinárodním kontextu

Motivace

„Kdo je uživatelem účetních informací státu?“
přetrvávající vědecká otázka v mezinárodním kontextu.

Implementační problémy v praxi (zkušenosti na základě školení, odborných konzultací, výkonu auditorské profese).

Byť není systematizovaná evidence, dílčí zjištění z kvalifikačních prací indikují rozdíly v účetním výkaznictví jednotek VS, což může mít vliv na rozhodování uživatelů.

Kontrolní akce č. 17/36 Účetní reforma v oblasti veřejných financí (zaměřená na MF a ČSÚ)

- chybějící vyhodnocování přínosů a nákladů
- nevyužívání aktuálních dat pro účely rozpočtů či závěrečných účtů

Dílčí zjištění v rámci ostatních kontrolních akcí.

2

METODOLOGIE ŠETŘENÍ

Etapy řešení

1. etapa (2021-2022):

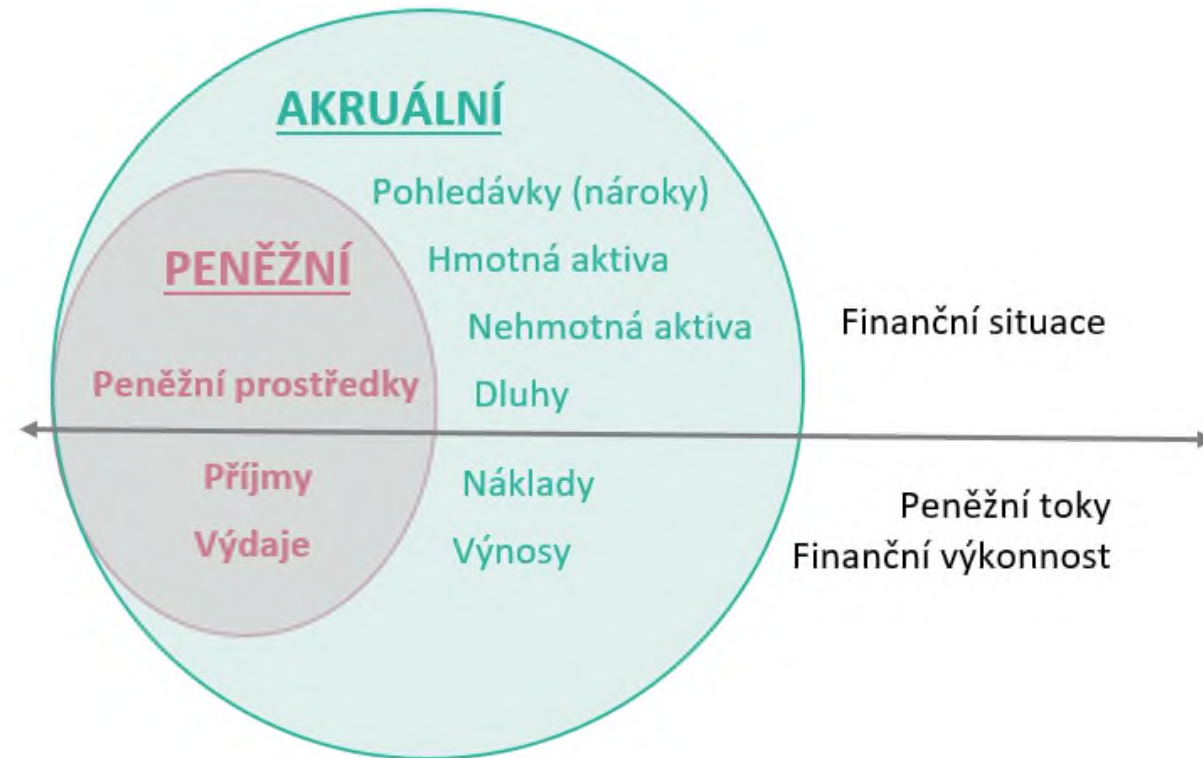
- rešerše relevantní zahraniční vědecké literatury a odborných studií
- identifikace potenciálních skupin uživatelů a jejich informačních potřeb
- vypracování 1. zprávy jako východiska pro 2. etapu (empirické šetření): listopad 2021
- prezentace průběžných zjištění

2. etapa (2023-2026):

- sběr dat (dotazníková šetření, rozhovory, databáze) a jejich zpracování (včetně analýzy kontrolních nálezů)
- vypracování závěrečné zprávy
- prezentace hlavních výsledků projektu

Závěry 1. fáze projektu

- Účetnictví státu je nedílnou součástí veřejné služby
- **Cíl:** poskytnout srozumitelné a užitečné finanční informace o hospodaření VS pro kvalifikované rozhodování, řízení a veřejnou kontrolu
- Do jaké míry uvedený cíl naplňuje peněžní báze a proč by měla být preferovaná báze akruální?

Závěry 1. fáze projektu

Jakou roli účetnictví v rámci reformy hraje?

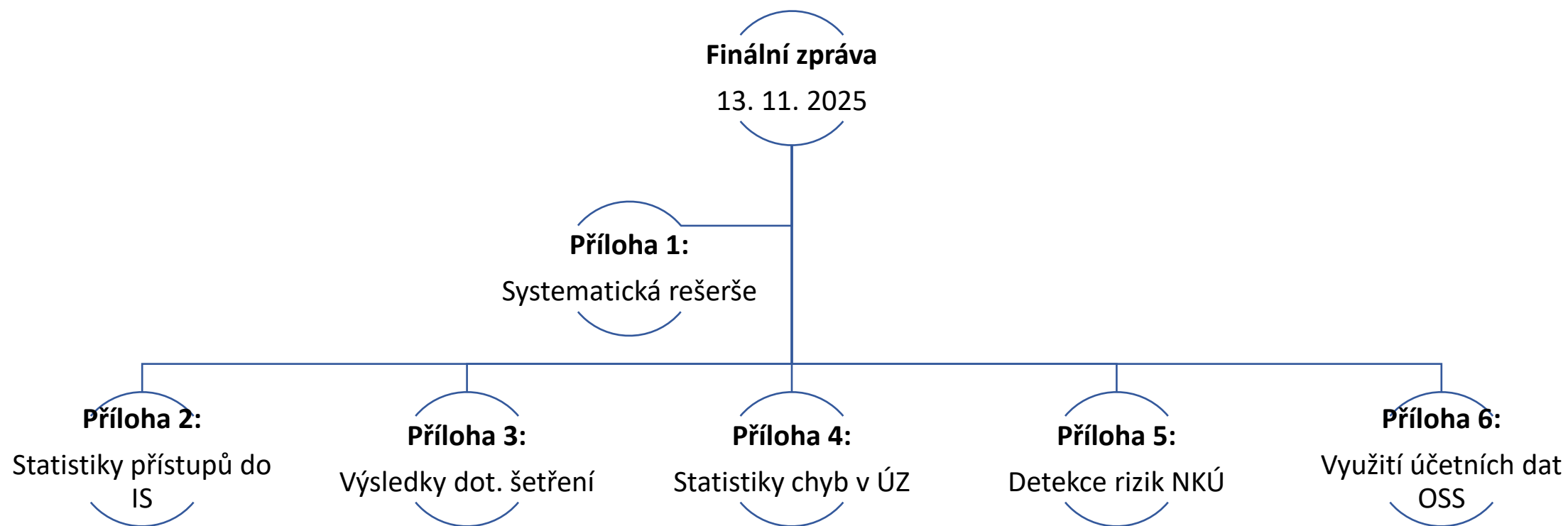
- **Technicko-rationální** (nástroj pro zlepšování rozhodování)
- **Socio-politická** (nástroj racionalizace jednání organizací vůči členům či získání výhody při jednáních)
- **Institucionální** (nástroj legitimizace organizace vůči externím stakeholderům).

V tomto kontextu je důležité nepovažovat reformu účetnictví za čistě technickou záležitost, nýbrž za podstatný prvek veřejné volby, která přesahuje vlastní hranice účetního výkaznictví veřejného sektoru.

Postup řešení 2. fáze projektu

- Dotazníkové šetření interní uživatelé (ministerstva)
 - informační podpora vnitřního řízení
 - využití rozpočtových informací pro vnitřní řízení
 - využití účetních informací pro interní řízení
 - využití účetních informací externími uživateli
- Dotazníkové šetření externí uživatelé (politici, analytici, neziskový sektor)
- Rozhovory se specifickými uživateli (ČSÚ, ČNB, MF, NRR)
- Kontrolní nálezy NKÚ
 - analýza 59 kontrolních akcí zaměřených na ověření správnosti sestavení účetních závěrek

Struktura závěrečné zprávy

3

HLAVNÍ VÝSLEDKY PROJEKTU

Externí uživatelé

Politici, analytici,
poradci, neziskový sektor

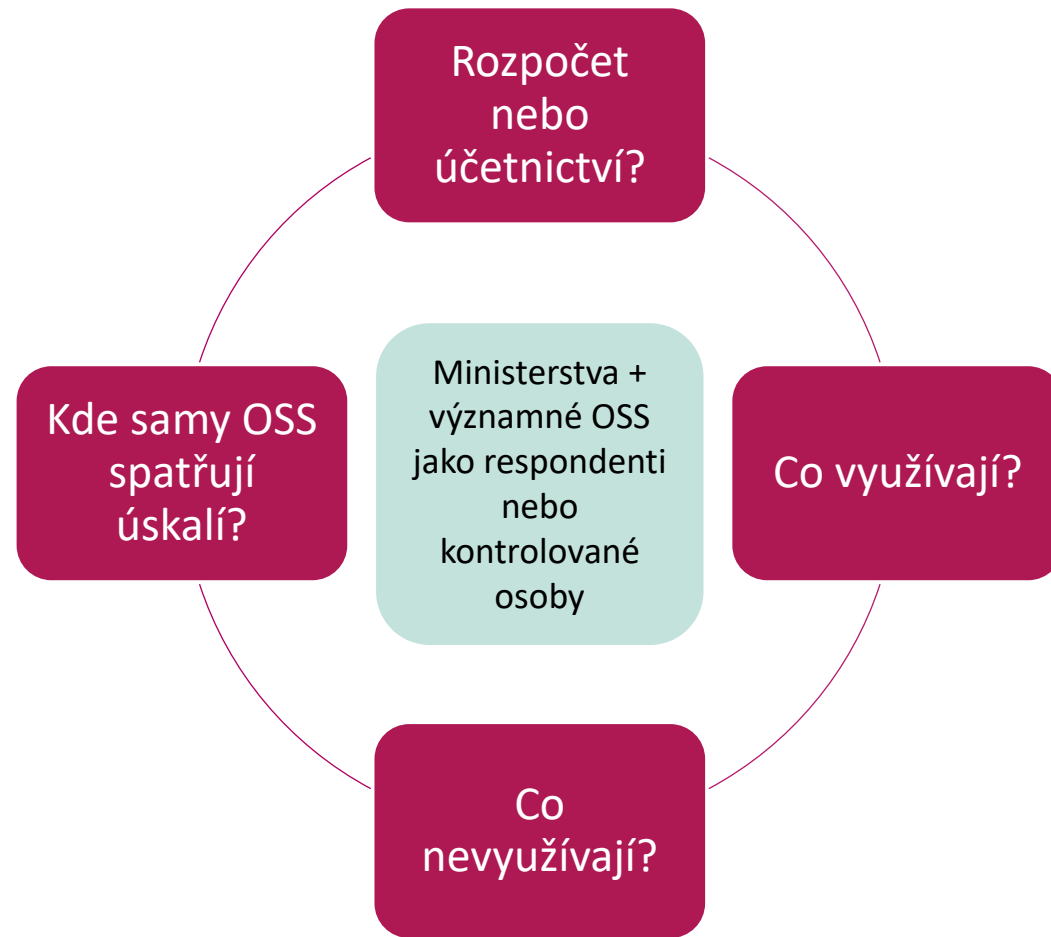
ČSÚ, ČNB, NRR, MF

Celkově lze konstatovat, že při využívání účetních informací představují souhrnné výstupy a účetní závěrky pro většinu respondentů hlavní zdroj dat, zatímco ostatní informační zdroje jsou využívány spíše selektivně.

Přednost ČR v oblasti účetnictví státu: uživatelsky přívětivá dostupnost účetních i rozpočtových informací v portálu MF – Monitor státní pokladny.

Interní uživatelé

Silnější využívání rozpočtových než účetních (akruálních) informací

údaje rozvahy, výkazu zisku a ztráty

podrozvaha, zbylé výkazy (VK, CF)

Jak NKÚ na základě kontrol hodnotil nevyužívané výkazy?

- nemožnost komentování významných zůstatků na podrozvahových účtech v příloze a nejasná pravidla jejich oceňování
- vysoká chybovost v rámci podrozvahy a při sestavování přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu

Závěry

- 👍 Účetnictví státu v ČR má **potenciál sloužit**.
- 👍 Účetnictví státu jako podklad **pro makroekonomické a statistické účely** je na vysoké úrovni a je pro tyto účely široce využíváno. Některé údaje účetní závěrky jsou však pro tyto účely využívány jen příležitostně či vůbec.

Současná struktura účetních výkazů ve veřejném sektoru a jejich využívání ukazuje na možnost jejich zjednodušení.

- 👎 Nepotvrdilo se systematické využívání účetních výkazů jednotek státu pro **rozhodování uživatelů**.
- 👎 **Podrozvahové položky** nejsou běžně využívány, případně jen dílčí údaje v konkrétních případech.
- 👎 Nepotvrdilo se využívání účetnictví státu **pro přípravu rozpočtu či srovnávání výsledků hospodaření s rozpočtem**, tedy s plánem hospodaření s peněžními prostředky státu.

4

DOPORUČENÍ

Hlavní závěry zprávy

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

Číslo položky	Název položky	Účetní období
A.	Dotace peněžních prostředků z L. státu	87 038 714,42
Z.	Peněžní toky z provozní činnosti	-607 523 348,98
A.	Výsledek hospodářství před zdaněním	-406 711 742,42
A.1.	Operativní a neprovozní operace (+ / -)	-29 844 843,95
A.1.1.	Operativní hospodářské majetky	123 983,31
A.1.2.	Změna stavu operativních pasiv	1 833 812,41
A.1.3.	Změna stavu rezerv	-4 333 812,41
A.1.4.	Dotace z dotací z provozu hospodářského majetku	-187 284,00
A.1.5.	Výnosy z pojištění na zisku	
A.1.6.	Dotace z operativní činnosti	
A.1.7.	Peněžní toky ze změny objemů aktiv a pasivů hospodářského majetku	
A.1.8.	Změna stavu investičních prostředků	
A.1.9.	Změna stavu investičních pasiv	
A.1.10.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.11.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.12.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.13.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.14.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.15.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.16.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.17.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.18.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.19.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.20.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.21.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.22.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.23.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.24.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.25.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.26.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.27.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.28.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.29.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.30.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.31.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.32.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.33.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.34.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.35.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.36.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.37.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.38.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.39.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.40.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.41.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.42.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.43.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.44.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.45.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.46.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.47.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.48.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.49.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.50.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.51.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.52.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.53.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.54.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.55.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.56.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.57.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.58.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.59.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.60.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.61.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.62.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.63.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.64.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.65.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.66.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.67.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.68.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.69.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.70.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.71.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.72.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.73.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.74.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.75.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.76.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.77.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.78.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.79.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.80.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.81.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.82.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.83.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.84.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.85.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.86.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.87.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.88.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.89.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.90.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.91.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.92.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.93.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.94.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.95.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.96.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.97.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.98.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.99.	Změna stavu investičních zdrojů	
A.1.100.	Změna stavu investičních zdrojů	

Přehled
o peněžních
tocích

PŘEHLED O ZMĚNÁCH VLASTNÍHO KAPITÁLU

Číslo položky	Název položky	Minulé období	Změna stavu	Účetní stav	Minulé období
CZK250	Vlastní kapitál celkem	-3 051 940 874,95	806 582 822,84	1 082 802 250,29	-3 338 368 302,40
A.	Jednotlivé účty	-950 563 534,84	3 293 076,54	808 590,63	-948 078 848,91
A.1.	Jednotlivé účty	-948 567 478,72	3 895 993,30	19 435,54	-946 290 920,94
A.1.1.	Změna, rozlišení nebo zánik příslušnosti k majetku (s majetkem státu)	0,00	4 744,97	4 399,92	0,00
A.1.2.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.3.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.4.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.5.	Dary	0,00	0,00		
A.1.6.	Dotace	0,00	1 891 240,00		
A.1.7.	Fondy pro zaměstnance	94 567 377,33	274 21		
A.1.8.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00			
A.1.9.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.10.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.11.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.12.	Dary	0,00	0,00		
A.1.13.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.14.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.15.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.16.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.17.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.18.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.19.	Dary	0,00	0,00		
A.1.20.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.21.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.22.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.23.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.24.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.25.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.26.	Dary	0,00	0,00		
A.1.27.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.28.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.29.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.30.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.31.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.32.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.33.	Dary	0,00	0,00		
A.1.34.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.35.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.36.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.37.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.38.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.39.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.40.	Dary	0,00	0,00		
A.1.41.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.42.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.43.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.44.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.45.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.46.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.47.	Dary	0,00	0,00		
A.1.48.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.49.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.50.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.51.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.52.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.53.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.54.	Dary	0,00	0,00		
A.1.55.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.56.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.57.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.58.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.59.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.60.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.61.	Dary	0,00	0,00		
A.1.62.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.63.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.64.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.65.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.66.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.67.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.68.	Dary	0,00	0,00		
A.1.69.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.70.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.71.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.72.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.73.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.74.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.75.	Dary	0,00	0,00		
A.1.76.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.77.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.78.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.79.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.80.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.81.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.82.	Dary	0,00	0,00		
A.1.83.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.84.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.85.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.86.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.87.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.88.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.89.	Dary	0,00	0,00		
A.1.90.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.91.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.92.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.93.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		
A.1.94.	Bezpłatné převody	0,00	0,00		
A.1.95.	Investiční transfery	0,00	0,00		
A.1.96.	Dary	0,00	0,00		
A.1.97.	Dotace	0,00	0,00		
A.1.98.	Fondy pro zaměstnance	0,00	0,00		
A.1.99.	Transfery na pojištění důchodového majetku	0,00	0,00		
A.1.100.	Stavění majetku příslušného orgánu	0,00	0,00		

Přehled
o změnách
vlastního
kapitálu

Možnost
zjednodušení
(redukce)

Kam směřovat úsilí?

- posílení využívání účetních informací v rozpočtovém procesu,
- zajištění většího důrazu na praktickou využitelnost vykazovaných dat,
- propojování systémů a podpora vzdělávání a profesního rozvoje

A.4. INFORMACE PODLE § 7 ODB. 5 ZÁKONA O STAVU ÚČTŮ V KNIZE PODROBNÝCH ÚČTŮ

Číslo položky	Název položky	Účetní období	Účetní stav
P.1	Dotace peněžních prostředků z L. státu	87 038 714,42	40 250 354,77
P.1.1	Dotace peněžních prostředků z L. státu	247,79	295,32
P.1.2	Dotace peněžních prostředků z L. státu	28 131,40	80 549,45
P.1.3	Dotace peněžních prostředků z L. státu	57 579 126,25	38 699 551,95
P.1.4	Dotace peněžních prostředků z L. státu	8 922 989,28	9 764 119,05
P.1.5	Dotace peněžních prostředků z L. státu	742 343,71	
P.1.6	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.7	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.8	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.9	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.10	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.11	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.12	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.13	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.14	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.15	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.16	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.17	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.18	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.19	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.20	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.21	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.22	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.23	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.24	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.25	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.26	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.27	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.28	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.29	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.30	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.31	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.32	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.33	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.34	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.35	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.36	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.37	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.38	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.39	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.40	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.41	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.42	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.43	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.44	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.45	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.46	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.47	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.48	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.49	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.50	Dotace peněžních prostředků z L. státu		
P.1.51	Dotace peněžních prostředků z L. státu		

Doporučení pro...

MF

- 1.1 posílit využívání účetních informací v rozpočtovém procesu
- 1.2 zajistit větší důraz na praktickou využitelnost vykazovaných dat
- 1.3 podporovat vzdělávání a profesní rozvoj

INTERNÍ UŽIVATELE

- 2.1 podporovat zvyšování kvality a vypovídající schopnosti vykazovaných informací
- 2.2 podporovat propojení účetního a rozpočtového systému a systematicky využívat účetní informace pro řízení

EXTERNÍ UŽIVATELE

- 3.1 podporovat vzdělávání a využívání metodické podpory

5

OTÁZKY & DISKUZE

David PROCHÁZKA

prochazd@vse.cz

Luboš ROKOS

lubos.rokos@nku.gov.cz

DĚKUJEME VÁM!